

Na podlagi prvega odstavka 24. člena Zakona o računskem sodišču (Uradni list RS, št. 48/94) in 23. člena Poslovnika Računskega sodišča Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 20/95) izdaja pristojna članica računskega sodišča naslednje predhodno

POROČILO

o reviziji dela poslovanja OBČINE VIDEM za obdobje 1999–2000

Številka: 1215-10/00-16

Ljubljana, 22. junij 2000

KAZALO

MNENJE	4
PRIPOROČILA	5
PREDSTAVITEV OBČINE	6
1 OSNOVNE INFORMACIJE O OBČINI	6
2 SPREJEMANJE IN VELJAVNOST PRORAČUNSKIH PREDPISOV	8
UGOTOVITVE	9
1 UPOŠTEVANJE PRORAČUNA	9
1.1 <i>Upoštevanje proračuna za leto 1999</i>	9
2 PREJEMKI	10
2.1 <i>Nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča</i>	10
3 IZDATKI	10
3.1 <i>Izdatki za delo</i>	10
3.1.1 Izdatki za plače funkcionarjev	10
3.1.2 Izdatki za plače delavcev občinske uprave	11
3.1.3 Premije za kolektivno nezgodno zavarovanje	11
3.2 <i>Izdatki za investicije</i>	12
3.2.1 Preureditev podstrešja na Osnovni šoli Videm	12
3.2.2 Vodovod Strmec	13
3.3 <i>Izdatki za delovanje političnih strank</i>	14
DODATEK	16
RAZLAGA NEKATERIH UPORABLJENIH POJMOV	16

UPORABLJENE KRATICE

ZFO	Zakon o financiranju občin
ZLS	Zakon o lokalni samoupravi
ZSZ	Zakon o stavbnih zemljiščih
ZJN	Zakon o javnih naročilih

VSEBINA POSAMEZNIH DELOV POROČILA

V Mnenju so zgoščeno prikazana materialno pomembna razkritja revizije. Izpostavljene so nepravilnosti, ugotovljena pravilna stanja pa niso navedena.

V Priporočilih so navedeni le najpomembnejši predlogi.

Predstavitev občine je uvrščena pred Ugotovitve z namenom, da se bralec seznani s temeljnimi podatki o okolju revizije.

V Ugotovitvah je podroben prikaz revizijskih razkritij in priporočil. Za lažje povezovanje med zgoščenimi informacijami, prikazanimi v Mnenju, in podrobnimi podatki in informacijami v Ugotovitvah, si lahko bralec pomaga s kazalom na prejšnji strani.

Dodatek vsebuje razlago nekaterih pojmov.

PODATKI O REVIZIJI

Revizija dela poslovanja Občine Videm za obdobje 1999–2000 je bila uvrščena v program dela računskega sodišča za leto 2000.

Na sedežu občine se je preverjanje pričelo 23.5.2000. Zaključeno je bilo 26.5.2000 (sklep št. 1215-10/00-7 z dne 12.5.2000).

Cvetka Černigoj, vodja revizije, je sestavila protokol o reviziji, št. 1215-10/00-12 z dne 20.6.2000, ki je skupaj z revizijsko dokumentacijo podlaga za predhodno poročilo o reviziji (v nadaljevanju poročilo).

Zaključni pogovor računskega sodišča z odgovornimi osebami občine je bil opravljen 20.6.2000 na sedežu računskega sodišča.

Manjših nepravilnosti, ki jih je občinska uprava odpravila med revizijo, v poročilu ne navajamo.

Revizija je bila opravljena v obsegu oziroma na primerih, opredeljenih v posameznem delu poročila. Od občinske uprave se pričakuje, da bo na podlagi spoznanj in ugotovitev revizije odpravila nepravilnosti in slabosti tudi na tistih področjih in primerih, ki v preveritev niso bili vključeni.

MNENJE

Občina Videm pri delu poslovanja, ki je bil predmet revizije, ni dosledno upoštevala veljavnih predpisov.

Pomembna razkritja revizije so:

1. Preseganje pristojnosti pri izvrševanju proračuna

Župan je pri izvrševanju proračuna za leto 1999 presejal pristojnosti s tem, ko je odobril izdatke, za katere ni imel podlage v veljavnem proračunu. Skupen znesek prekoračitev po namenih znaša 89,4 mio SIT.

Pri obeh investicijah, ki sta bili izbrani za preveritev, je bilo ugotovljeno, da so bile prevzete obveznosti višje od dovoljenih zneskov, določenih z veljavnim proračunom. Skupno znaša preseganje te vrste 33,2 mio SIT, kar je več kot polovica (54%) v preveritev vključenih investicij (61,6 mio SIT).

2. Vrednost investicij v teku

Obe v revizijo vključeni investiciji v poslovnih knjigah nista bili pravilno evidentirani. Na dan 31.12.1999 je vrednost prenizko izkazana za 43,2 mio SIT.

3. Druga področja, vključena v revizijo

Na drugih področjih, vključenih v revizijo, pomembne nepravilnosti niso bile ugotovljene oziroma je občina med revizijo nepravilnosti že odpravila ali pa je pristopila k odpravljanju.

PRIPOROČILA

Izpostavljamo samo najpomembnejša:

1. Ocenjujemo, da obstoječa delitev občine na osem krajevnih skupnosti s statusom pravne osebe ni najbolj ustrezna. Manjše število pravnih oseb in ustrezna organizacija dela v okviru občinske uprave bi posledično zmanjšali administrativne stroške občine, hkrati pa bi bistveno pripomogli k učinkovitemu nadziranju porabe javnih sredstev. Smotno samonadziranje poslovanja občine naj bi bilo eno od pomembnih orodij za uspešno doseganje ciljev sodobnih lokalnih skupnosti.
2. Kot pozitivno ocenjujemo dejstvo, da je občinska uprava maloštevilna, njena šibkost je le, da zaradi kadrovske strukture (zaposleni imajo srednjo izobrazbo), ni usposobljena za izvajanje zahtevnih ali zelo zahtevnih nalog. Predlagamo iskanje rešitev v smeri povezovanja z drugimi občinami.
3. Županu predlagamo, da v okviru pristojnosti prerazporeja sredstva znotraj namena veljavnega proračuna z odredbo za prerazporeditev sredstev (virman proračuna). Pri tem mora upoštevati, da ostane skupni znesek namena nespremenjen. Iz odredb morata biti razvidni najmanj postavka, ki se povečuje in postavka, ki se za enak znesek znižuje. S tem je doseženo načelo formalnega proračunskega ravnotežja.
4. Občini predlagamo, da sprejme ustrezen odlok o nadomestilu za uporabo stavbnega zemljišča.

PREDSTAVITEV OBČINE

1 Osnovne informacije o občini

Občina Videm ima 5.583¹ prebivalcev in je uvrščena v peto skupino občin od sedmih².

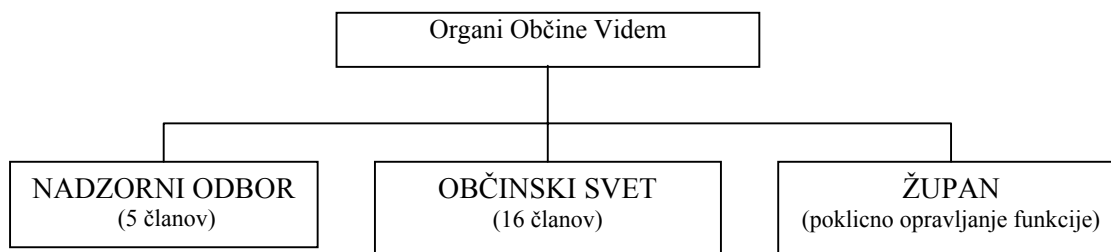
Ustanovljena je bila v letu 1998 na delu območja bivše Občine Videm, ki je bila razdeljena na dve novi občini, in sicer: Občino Videm in Občino Podlehnik.

Do zaključka revizije na sedežu občine občinska sveta novonastalih občin še nista uredila medsebojnih premoženjskopравnih razmerij.

Občinski svet, ki je najvišji organ odločanja v občini, ima 16 članov³. Člani opravljajo funkcijo nepoklicno.

Župan predstavlja in zastopa občino, vodi občinsko upravo in je odgovoren za izvrševanje proračuna⁴. Župan Občine Videm Franc Kirbiš opravlja funkcijo poklicno.

SKICA 1: Organi občine

¹ Vir: Statistične informacije št. 157/99 (stanje 31.12.1998).

² 100.b člen ZLS.

³ 14. člen Statuta Občine Videm (Uradni list RS, št. 18/99).

⁴ Odgovornost je opredeljena v 95. členu Statuta Občine Videm (Uradni list RS, št. 18/99) in 9. členu Odloka o proračunu Občine Videm za leti 1999 in 2000.

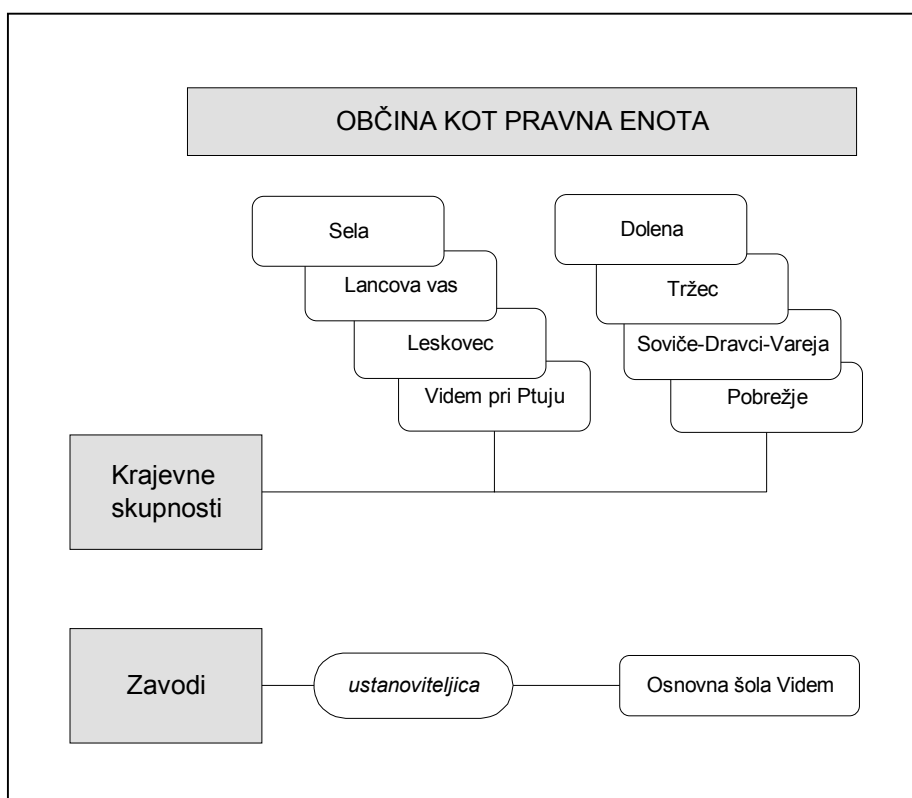

Občinska uprava je organizirana enovito.

V upravi je sistemiziranih 8 delovnih mest. Za delovno mesto tajnika je v sistemizaciji določena visoka (VII. stopnja) izobrazba, za ostala delovna mesta pa od srednje (V. stopnja) izobrazbe navzdol. Po stanju na dan 31.12.1999 so bila zasedena 4 delovna mesta, po stanju na dan 30.4.2000 je zasedenih pet delovnih mest, od tega 2 za določen čas. Vsa delovna mesta zasedajo delavci s srednjo izobrazbo. Delovno mesto tajnika pa ni zasedeno.

Poleg občinske uprave izvajajo lokalne javne naloge tudi druge organizacije. Občina je odgovorna za izvajanje nalog, ne glede na to, v kakšni pravnoorganizacijski obliki se le-te izvajajo.

SKICA 2: Občina kot ekonomska enota

Občina ima osem krajevnih skupnosti, ki imajo status pravne osebe in nastopajo v pravnem prometu v svojem imenu in za svoj račun. Računovodstvo za krajevne skupnosti vodi občinska uprava.

Občina je ustanoviteljica enega zavoda.

Revizija je bila omejena na občino kot pravno enoto.

Priporočili:

1. Ocenjujemo, da obstoječa delitev občine na osem krajevnih skupnosti s statusom pravne osebe ni najbolj ustrezna. Manjše število pravnih oseb in ustrezna organizacija dela v okviru občinske uprave bi posledično zmanjšali administrativne stroške občine, hkrati pa bi bistveno pripomogli k učinkovitemu nadziranju porabe javnih sredstev. Smotno samonadziranje poslovanja občine naj bi bilo eno od pomembnih orodij za uspešno doseganje ciljev sodobnih lokalnih skupnosti.
2. Kot pozitivno ocenjujemo dejstvo, da je občinska uprava maloštevilna, njena šibkost je le, da zaradi kadrovske strukture (zaposleni imajo srednjo izobrazbo), ni usposobljena za izvajanje zahtevnih ali zelo zahtevnih nalog. Predlagamo iskanje rešitev v smeri povezovanja z drugimi občinami.

2 Sprejemanje in veljavnost proračunskih predpisov

TABELA 1: Podatki o sprejemu in veljavnosti proračunskih predpisov za obdobje 1999–2000

v tisoč SIT

Predpis	Sprejeto	Veljavno	Prejemki	Izdatki
Proračun 1999	20.04.1999	22.05.1999	338.466	338.466
Rebalans 1999	14.12.1999	21.01.2000	467.876	467.876
Zaključni račun 1999	21.03.2000	/	447.292	420.172
Proračun 2000	28.12.1999	21.01.2000	433.070	433.070

Rebalans proračuna za leto 1999 je bil sprejet na seji občinskega sveta dne 14.12.1999 z veljavnostjo 21.01.2000.

Proračun (letni predračun) daje županu pooblastilo za porabo sredstev do 31. decembra proračunskega leta. Proračunsko leto 1999 je bilo zaključeno 31.12.1999.

Zaključek:

Sprejemanje proračuna, ki prične veljati po izteku leta, za katerega je bil sprejet, je nesmiselno, ker tak proračun ne more biti veljavna podlaga za izvrševanje.

UGOTOVITVE

1 Upoštevanje proračuna

1.1 Upoštevanje proračuna za leto 1999

S proračunom (letnim predračunom) določeni izdatki pomenijo zgornjo mejo dovoljene porabe.

Na podlagi primerjanja porabe denarja (letni zaključni račun) s proračunom, so bila ugotovljena odstopanja, kot so prikazana v tabeli 2.

TABELA 2: Odstopanja med dovoljenimi in izvršenimi izdatki za leto 1999

v tisoč SIT

Izdatki po namenih	Veljaven proračun	Zaključni račun	Prekoračitve	Indeks
1	2	3	4	5 (3:2)
• materialni stroški občine	7.865	11.007	3.142	140
• stroški sej sveta, odborov in komisij	6.000	8.121	2.121	135
• zdravstvo	13.000	14.831	1.831	114
• otroško varstvo	38.000	42.721	4.721	112
• varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami	7.100	9.263	2.163	130
• lokalne ceste	45.700	66.100	20.400	145
• skupni program	64.500	119.519	55.019	185
SKUPAJ	182.165	271.562	89.397	149

ZFO v 6. členu določa, da se sredstva proračuna smejo uporabljati le za namene, ki so določeni s proračunom, in da občina sme prevzemati obveznosti le v okviru sredstev, ki so v proračunu predvidena za posamezne namene.

V 11. členu Odloka o proračunu Občine Videm za leto 1999 je določeno, da župan lahko prerazporeja sredstva med postavkami istega namena.

Prerazporejanje se je izvrševalo brez pisnih podlag.

Zaključek:

Župan je pri izvrševanju proračuna za leto 1999 presegel pristojnosti s tem, ko je odobril izdatke, za katere ni imel podlage v veljavnem proračunu. Skupen znesek prekoračitev po namenih znaša 89.397 tisoč SIT.

Priporočilo:

Županu predlagamo, da v okviru pristojnosti prerazporeja sredstva znotraj namena veljavnega proračuna z odredbo za prerazporeditev sredstev (virman proračuna). Pri tem mora upoštevati, da ostane skupni znesek namena nespremenjen. Iz odredb morata biti razvidni najmanj postavka, ki se povečuje in postavka, ki se za enak znesek znižuje. S tem je doseženo načelo formalnega proračunskega ravnotežja.

2 Prejemki

2.1 Nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča

Prejemki od nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča (v nadaljevanju nadomestilo) v zaključnem računu za leto 1999 in v B-2 obrazcu⁵ niso izkazani. Po pisnem pojasnilu župana z dne 25.5.2000 občina nima sprejetega odloka o nadomestilu. Občinski svet je o uvedbi nadomestila večkrat razpravljal, vendar predlaganega odloka ni sprejel.

Po določilih 21. člena ZLS spada med izvirne naloge občine tudi gospodarjenje s stavbnimi zemljišči. Isto je opredeljeno v 5. točki 7. člena Statuta Občine Videm. Po določilih prve alineje 56. člena ZSZ se sredstva za gospodarjenje s stavbnimi zemljišči zagotavljajo z nadomestilom.

Zaključek:

Ker občina nima sprejetega odloka o nadomestilu in s tem pravne podlage za določanje nadomestila, naloge iz izvirne pristojnosti (gospodarjenje s stavbnimi zemljišči) težje izvršuje. Sredstva za te naloge mora zagotoviti iz drugih virov.

Priporočilo:

Računsko sodišče predlaga, da občina sprejme ustrezen odlok o nadomestilu.

3 Izdatki

Težišče revizije je bilo na izdatkih za plače funkcionarjev in delavcev občinske uprave, izdatkih za naložbe v stalna sredstva (investicije) in izdatkih, povezanih s političnimi strankami.

3.1 Izdatki za delo

Izdatki za plače in druge osebne prejemke funkcionarjev in delavcev občinske uprave so v zaključnem računu za leto 1999 izkazani v višini 35,3 mio SIT in predstavljajo 8,4% vseh izdatkov.

3.1.1 Izdatki za plače funkcionarjev

Izdatki za plače in druge osebne prejemke funkcionarjev so v zaključnem računu za leto 1999 izkazani v višini 15,8 mio SIT in predstavljajo 3,8% vseh izdatkov. Preverjeni so bili vsi obračuni in izplačila plač za župana za obdobje 1.1.1999–30.4.2000, za nepoklicne funkcionarje pa obračuni in izplačila dela plače

⁵ Obrazec B-2 – poročilo o vplačilih in razporeditvah javnih prihodkov od 1.1.1999 do 30.12.1999.

za nepoklicno opravljanje funkcije za mesece januar, februar in marec leta 1999 in 2000.

V protokolu o reviziji dela poslovanja Občine Videm za obdobje 1999–2000, št. 1215-10/00-12 z dne 20.6.2000 (v nadaljevanju protokol), ki je sestavni del revizijske dokumentacije, so navedena vsa za presojo pomembna dejstva. V nadaljevanju navajamo samo povzetek iz protokola.

Za obdobje 1.1.1999–30.4.2000 so bili izdatki za plačo župana zaradi nepravilno obračunanega dodatka za delovno dobo od dokupljene zavarovalne dobe in zavarovalne dobe, ki se šteje s povečanjem, previsoki v znesku 189 tisoč SIT.

Sprejeti ukrepi odgovornih oseb in izvršitev:

Terjatve do župana so bile evidentirane v poslovnih knjigah občine. Župan je podal pisno izjavo, da bodo sredstva vrnjena v občinski proračun v letu 2000.

Pri obračunu in izplačilu plač za mesec maj 2000 je bil dodatek za delovno dobo pravilno obračunan samo od osnovne plače.

3.1.2 Izdatki za plače delavcev občinske uprave

Izdatki za plače in druge osebne prejemke delavcev občinske uprave so v zaključnem računu za leto 1999 izkazani v višini 19,5 mio SIT in predstavljajo 4,6% vseh izdatkov.

Preverjeni so bili obračuni in izplačila plač za meseca december 1999 in april 2000.

V protokolu so navedena vsa za presojo pomembna dejstva. V nadaljevanju navajamo samo povzetek iz protokola.

Zaradi nezakonito izplačanih dodatkov (dodatek za vodenje, dodatek za delovno dobo, dodatek za upravne delavce) in dela plače za delovno uspešnost bi lahko za obdobje 1999–2000 znašal povprečni prihranek pri izdatkih za plače delavcev občinske uprave 505 tisoč SIT letno.

Sprejeti ukrepi odgovornih oseb in izvršitev:

Župan in občinska uprava so že med revizijo pristopili k odpravi ugotovljenih nepravilnosti. Dodatek za upravne delavce je bil pri izplačilu plač za mesec maj 2000 v celoti vrnjen.

3.1.3 Premije za kolektivno nezgodno zavarovanje

Z odobritvijo izdatkov za zavarovalne premije za delavce občinske uprave (259 tisoč SIT) in za župana (26 tisoč SIT) je župan presegel pristojnosti in občini v letu 1999 povzročil škodo v višini 285 tisoč SIT.

Sprejeti ukrepi odgovornih oseb in izvršitev:

Občina je prekinila kolektivno nezgodno zavarovanje v letu 2000.

Pojasnilo župana:

Župan je dne 19.6.2000 pisno pojasnil, da je bilo v letu 1999 akontacijsko plačilo premij za kolektivno nezgodno zavarovanje previsoko, končni znesek bo znašal 211 tisoč SIT. Zavarovalnica bo sredstva (74 tisoč SIT) vrnila na žiro račun občine v letu 2000.

3.2 Izdatki za investicije

Izdatki za investicije so v zaključnem računu za leto 1999 izkazani v višini 59 mio SIT in predstavljajo 14% vseh izdatkov.

Preverili smo izdatke za naslednji investiciji:

- preureditev podstrešja na Osnovni šoli Videm (31,2 mio SIT⁶) in
- vodovod Strmec (30,4 mio SIT⁷).

Skupno je bila preveritev opravljena za 61,6 mio SIT investicijskih izdatkov (42,8 mio SIT⁸ za leto 1999, kar je 73% vseh investicijskih izdatkov leta 1999 in 18,8 mio SIT⁹ za leto 2000).

3.2.1 Preureditev podstrešja na Osnovni šoli Videm

Investicija je bila načrtovana v proračunu za leto 1999 v znesku 17 mio SIT¹⁰.

Na podlagi javnega razpisa (leto 1999) je bilo kot najugodnejši ponudnik izbrano podjetje Gradis GP Gradnje, d. d., Ptuj (v nadaljevanju izvajalec).

Župan je dne 23.6.1999 z izbranim izvajalcem sklenil gradbeno pogodbo v znesku 19 mio SIT in dne 15.10.1999 dodatek k pogodbi v znesku 12,1 mio SIT, tako da znaša skupna pogodbeno vrednost 31,1 mio SIT.

V letu 1999 so bila po podatkih iz potrjenih situacij izvedena dela v vrednosti 31,2 mio SIT, od tega je bilo plačano in evidentirano na kontu investicije (mansarde OŠ Videm) 17 mio SIT in neplačano ter neevidentirano 14,2 mio SIT. V letu 2000 so bila dela v celoti plačana in evidentirana na investicijo.

Po pisnem pojasnilu župana z dne 26.5.2000 izvajalec občini ni predložil bančne garancije za dobro izvedbo posla.

Revizijsko pomembne ugotovitve so:

- Župan je presegel pristojnosti s tem, ko je v letu 1999 prevzel obveznosti za investicijo v znesku 14,2 mio SIT nad zneskom, dovoljenim z veljavnim proračunom. Izvedena dela in s tem prevzete obveznosti znašajo 31,2 mio SIT,

⁶ 17 mio SIT v letu 1999 in 14,2 mio SIT v letu 2000.

⁷ 25,8 mio SIT v letu 1999 in 4,6 mio SIT v letu 2000.

⁸ 25,8 mio SIT + 17 mio SIT = 42,8 mio SIT

⁹ 4,6 mio SIT + 14,2 mio SIT = 18,8 mio SIT

¹⁰ Proračunska postavka Šola Videm – mansarda.

medtem ko je bilo s proračunom dovoljeno 17 mio SIT. Prekoračitev znaša torej 83% dovoljenega zneska.

- Občinska uprava v poslovnih knjigah za leto 1999 ni pravilno evidentirala izvedenih del v znesku 14,2 mio SIT, zato je vrednost omenjene investicije na dan 31.12.1999 v poslovnih knjigah prenizko izkazana.
- Župan je izvršil pogodbo, čeprav od izvajalca ni pridobil bančne garancije za dobro izvedbo posla v višini 10% pogodbene vrednosti (3,1 mio SIT), kar je v nasprotju z določili 19. in 22. člena ZJN, 8. člena Navodila o vrstah finančnih zavarovanj, s katerimi ponudniki zavarujejo izpolnjevanje svojih obveznosti v postopkih javnega naročanja (v nadaljevanju navodilo o vrstah finančnih zavarovanj), 16. člena pogodbe in X. poglavja razpisne dokumentacije.

Zaključek:

Župan je presegel pristojnosti s tem, ko je v letu 1999 prevzel obveznosti za investicijo v znesku 14,2 mio SIT, t.j. 83% nad zneskom, dovoljenim z veljavnim proračunom.

V poslovnih knjigah občine na dan 31.12.1999 je vrednost investicije prenizko izkazana za 14,2 mio SIT.

Županu očitamo, da ni poskrbel za pridobitev bančne garancije za dobro izvedbo posla. S tem je po nepotrebnem dopustil tveganje, da bi v primeru slabe izvedbe pogodbenih obveznosti za občino nastala škoda.

3.2.2 Vodovod Strmec

Investicija je bila načrtovana v proračunu za leto 1999 v znesku 11,2 mio SIT¹¹.

Na podlagi javnega razpisa (leto 1999) je bilo kot najugodnejši ponudnik za izgradnjo zunanjega vodovoda Majski vrh–Strmec pri Leskovcu II. etapa izbrano podjetje Nizke gradnje, d. d., Ptuj (v nadaljevanju izvajalec).

Župan je dne 9.4.1999 z izbranim izvajalcem sklenil gradbeno pogodbo v znesku 20,6 mio SIT. Z istim izvajalcem je dne 28.9.1999 sklenil še gradbeno pogodbo v znesku 9,6 mio SIT za vodovodne priključke Strmec. Dela po navedeni pogodbi niso bila oddana z javnim razpisom. Oddana so bila na podlagi zbiranja več ponudb.

Skupaj so bila dela oddana v vrednosti 30,2 mio SIT.

Iz potrjenih situacij izvajalca je razvidno, da je v letu 1999 znašala vrednost opravljenih del 28,5 mio SIT. V letu 1999 so bila izvedena tudi druga dela (nadzor, tehnični pregled), ki niso bila predmet nadzora, v vrednosti 0,5 mio SIT. Izvedena dela v skupni vrednosti 29 mio SIT v letu 1999 niso bila evidentirana na investicije v teku.

Po pisnem pojasnilu župana z dne 26.5.2000 izvajalec občini ni predložil bančne garancije za dobro izvedbo posla po pogodbi z dne 9.4.1999.

---

¹¹ Proračunska postavka Skupni program-vodovod Strmec 6 mio SIT in Krajevni program-KS Leskovec-vodovod Strmec 5,2 mio SIT.

Revizijsko pomembne ugotovitve so:

- Župan je presegel pristojnosti s tem, ko je v letu 1999 prevzel obveznosti za investicijo v znesku 19 mio SIT nad zneskom, dovoljenim z veljavnim proračunom. Prevzete obveznosti znašajo 30,2 mio SIT, medtem ko je bilo s proračunom dovoljeno 11,2 mio SIT. Prekoračitev znaša torej 170% dovoljenega zneska.
- Občinska uprava v poslovnih knjigah za leto 1999 ni evidentirala izvedenih del v znesku 29 mio SIT, zato je vrednost investicije na dan 31.12.1999 v poslovnih knjigah prenizko izkazana.
- Župan je izvršil pogodbo, čeprav od izvajalca ni pridobil bančne garancije za dobro izvedbo posla po pogodbi z dne 9.4.1999 v višini 9% pogodbene vrednosti (1,9 mio SIT), kar je v nasprotju z določili 19. in 22. člena ZJN, 8. člena navodila o vrstah finančnih zavarovanj, 15. člena pogodbe in XI. poglavja razpisne dokumentacije.

Zaključek:

Župan je presegel pristojnosti s tem, ko je leta 1999 prevzel obveznosti, ki za 19 mio SIT, t.j. 170% presegajo znesek, dovoljen s proračunom za to leto.

Vrednost investicije je za 29 mio SIT prenizko izkazana.

Županu očitamo, da ni poskrbel za pridobitev bančne garancije za dobro izvedbo posla. S tem je po nepotrebnem dopustil tveganje, da bi v primeru slabe izvedbe pogodbenih obveznosti za občino nastala škoda.

Sprejeti ukrepi odgovornih oseb in izvršitev:

Med revizijo je občinska uprava v poslovnih knjigah za leto 2000 opravila potrebna knjiženja.

3.3 Izdatki za delovanje političnih strank

Izdatki za delovanje političnih strank so v zaključnem računu za leto 1999 izkazani v znesku 1.979 tisoč SIT, kar je 0,5% vseh izvršenih izdatkov.

Preverili smo izdatke za politične stranke za leto 1999 v znesku 1.476 tisoč SIT (75% izdatkov).

Nepравilnosti niso bile ugotovljene.

PRAVNI POUK: Zoper to predhodno poročilo je po prvem odstavku 24. člena Zakona o računskem sodišču možno vložiti pripombe. Pripombe se vložijo pisno, v roku 15 dni od dneva vročitve, na Računsko sodišče Republike Slovenije, Ljubljana, Prežihova 4.

mag. Ana Praprotnik,
članica računskega sodišča

VROČITI:

1. Občini Videm,
Videm pri Ptujju 54,
2284 Videm pri Ptujju
2. Arhivu, tu

DODATEK

Razlaga nekaterih uporabljenih pojmov

Proračun

Letni načrt (letni predračun) prejemkov in izdatkov države oziroma drugih teritorialnih skupnosti.

Nowotny¹² izpostavlja štiri funkcije proračuna države:

- politično,
- organizacijsko,
- finančno - ekonomsko,
- kontrolno.

Za proračun občine lahko opredelimo, da ima naslednje funkcije:

- je osnovno orodje občinskega sveta, s pomočjo katerega izpolnjuje svoje naloge (politična funkcija).
- Služi županu za načrtovanje in izvajanje nalog (organizacijska funkcija).
- Je podlaga za dodelitev sredstev posameznim organizacijskim enotam in jim s tem odreja okvir delovanja (finančno - ekonomska funkcija).
- Z njim se razmeji pristojnost med občinskim svetom in županom ter omogoča nadzor (nadzorna funkcija).

Temeljni računovodski pojmi

V veljavnih predpisih se uporabljajo temeljni računovodski pojmi nedosledno in zavajajoče. Zaradi jasnosti in razumljivosti revizijskih poročil uporabljamo temeljne računovodske pojme (vplačila/izplačila, prejemki/izdatki, prihodki/odhodki, stroški/učinki) dosledno v skladu z vsebino.

Poznati je treba medsebojni odnos posameznih pojmov in zakaj te pojmovne pare sploh razlikujemo.¹³ Prva dva pojmovna para, ki jih računovodstvo spremlja, imata finančni značaj in predstavljata podatkovno podlago za ohranjanje plačilne sposobnosti.

Boj za obstoj podjetij na trgu je zahteval podatke in informacije, s pomočjo katerih je mogoče presojati in izboljševati poslovanje. Računovodstvo je zato uvedlo druga dva pojmovna para, ki omogočata ekonomsko gledanje na poslovanje. V javnem računovodstvu se uvajata z veliko zamudo. Šele močno zaostrene družbeno-ekonomske razmere jasno terjajo razumno poslovanje tudi v javnem sektorju. Lahko rečemo, da se javno računovodstvo zgleduje po računovodstvu zasebnega sektorja.¹⁴

¹² Nowotny Ewald: Der öffentliche Sektor. Berlin: Springer-Verlag, 1990, str.113.

¹³ Opredelitev posamičnih pojmov je rezultat potrebe, da se z njimi prepozna in označi funkcionalna in/ali vsebinska razlika.

¹⁴ Računovodstvo države in lokalnih skupnosti ter drugih oseb javnega prava, ki se financirajo posredno iz dajatev, se običajno označuje kot javno računovodstvo (öffentliche Rechnungswesen, public sector accounting), da se loči od računovodstva oseb zasebnega prava, ki se financirajo neposredno s prodajo blaga in storitev na trgu.

- Vplačila/izplačila

Prvi pojem, ki ga računovodstvo pozna, je brez dvoma vplačilo in izplačilo. Pri tem je očitno, da denar menja lastnika. Če se razpoložljivo stanje denarja poveča, pomeni to vplačilo, če se zmanjša, gre za izplačilo. Ali je znesek prejet v gotovini na blagajni ali nakazan na račun pri banki, ni pomembno. Vplačila so neposredno povečanje stanja denarnih sredstev in izplačila neposredno zmanjšanje stanja denarnih sredstev. Za obvladovanje plačilne sposobnosti je pomembno načrtovanje vplačil in izplačil denarja. Izkaz vplačil in izplačil za preteklo obdobje pa služi prikazu trenutne plačilne sposobnosti.¹⁵

- Prejemki/izdatki

V domači računovodski literaturi in po Slovenskih računovodskih standardih so prejemki sopomenka za vplačila v obračunskem obdobju in izdatki sopomenka za izplačila v obračunskem obdobju. Enako je tudi v zasnovi sodobnega računovodstva nemških občin.

- Prihodki/odhodki

Ekonomsko gledanje na poslovanje je od računovodstva terjalo, da za ugotavljanje uspeha poslovanja v obdobju oblikuje nov pojmovni par: prihodki in odhodki.

Splošno znano je, da je ugotavljanje vrednostno izraženega poslovnega izida (uspeha poslovanja) nujno in smiselno za zasebna podjetja. Ta pridobivajo prihodke s prodajo blaga in storitev (učinkov) na trgu. Potrebo po letnem računovodskem izkazu uspeha za državo in lokalno skupnost se v teoriji utemeljuje s potrebo po preveritvi, ali je bilo spoštovano pravilo o medgeneracijski pravičnosti in v proračunskem letu ni prišlo do zmanjšanja čistega premoženja. Lüder¹⁶ ga utemeljuje s t.i. zamisljivo o neto porabi prvin. Poraba prvin v obračunskem letu (odhodki) povzroča zmanjšanje sredstev in s tem zmanjšanje razpoložljivega potenciala za zadovoljevanje skupnih potreb, zato mora biti v istem obračunskem obdobju nadomeščena s pridobljenimi dajatvami (prihodki), ki pomenijo povečanje sredstev in s tem ohranjanje razpoložljivega potenciala za zadovoljevanje skupnih potreb.

Primarno je razlikovanje prihodkov in odhodkov na redne in izredne. Redni so za poslovni proces tipični, izredni pa tisti, ki bodisi ne sodijo v obdobje, so glede višine sporni, bodisi se pojavljajo zgolj kot izjema.

Razlikovanje po vrsti porabljenih sredstev ali po vrsti nastalih učinkov je pomembno za razumevanje pojmovnega para stroškov in učinkov.

- Stroški/učinki

Z zgodovinskega vidika je računovodski par - stroški in učinki - najmlajši.¹⁷ Uveden je bil za notranje potrebe spremljanja in proučevanja poslovanja, da bi izboljšali gospodarnost.

Stroški so cenovno izraženi potroški prvin poslovnega procesa, in sicer delovnih sredstev, predmetov dela, delovne sile in storitev pri proučevanem poslovanju. Učinki so zaželjene, pričakovane posledice poslovanja (dela).

---

¹⁵ SRS 27 opredeljuje ta računovodski izkaz kot izkaz denarnih tokov.

¹⁶ Lüder Klaus: Konzeptionelle Grundlagen des Neuen Kommunalen Rechnungswesens. Stuttgart: Schriftenreihe des Innenministerium Baden-Württemberg zum kommunalen Haushalts- und Rechnungswesen, 1996, str. 33

¹⁷ Stroškovno računovodstvo, ki se v računovodstvu zasebnega sektorja označuje kot notranje računovodstvo, je v računovodstvu javnega sektorja tudi pomemben mehanizem zunanjega nadziranja.

Za spremljanje in proučevanje poslovanja je nujno poznavanje načrtovanih in uresničenih:

- stroškov po vrstah
- stroškov po stroškovnih mestih
- stroškov po stroškovnih nosilcih (poslovnih učinkih).

Lokalne skupnosti imajo pri izvajanju svojih nalog monopolen položaj, zato manjka zunanja prisila trga za gospodarno poslovanje. Vedno večje potrebe po storitvah in zahteve po ohranjanju ali zmanjševanju dajatev zahtevajo tudi od lokalnih skupnosti "poslovnost". Podatki in informacije o stroških, povezanih z učinki, so podlaga za "oblikovanje cen" storitev lokalnih skupnosti. S spremljanjem stroškov po stroškovnih mestih je omogočeno ugotavljanje odgovornosti za nastale stroške oziroma zavedanje o povzročanju stroškov. Spremljanje stroškov po poslovnih učinkih pa omogoča primerjavo gospodarnosti poslovanja (varčnosti in učinkovitosti) med posameznimi lokalnimi skupnostmi, pa tudi primerjavo z zasebnimi ponudniki enakih ali podobnih storitev. Stroške in učinke je mogoče primerjati med primerljivimi organizacijskimi enotami, med primerljivimi postopki dela in primerljivimi obračunskimi obdobji. Na podlagi sistema kazalnikov je mogoča primerjava med učinki. S primerjanjem posameznih lokalnih skupnosti med seboj je mogoča presoja ugodnosti poslovanja posamezne. Rezultati takšne presoje so lahko spodbuda za iskanje zamisli o možnih izboljšavah.